

UDVARHELYI HIRADÓ

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyed évre 1 forint.
Egy szám ára 8 kr. — Községek, körjegyzők- és tanítóknak
egész évre 3 frt. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap.

Felelős szerkesztő: **Cs. Szabó Kálmán.**

Szerkesztő
és laptulajdonos: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. A bélyeg díj
külön minden beiktatásnál 30 kr. Nyílttér sora 10 kr.
A hirdetés és nyílttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

A lelkészek helyzete.

(dr.) Most, midőn a képviselőház is foglalkozik a nem katolikus papok sorsán való enyhítésén, nem érdektelen egy pillantást vetni erre. A kormány jótékony keze pártfogásába veszi az egyház hű szolgálait, azokat, kiknek nincsen hivatásokhoz méltó anyagi jövedelmök. A felekezetiiség ki van zárva s a segílyt megkapja mindenik, kinek egyháza nem elegendő vagyonos a fizetés pótlásra. A katolikus egyház dús-gazdag, ennek nincs szüksége istápolásra, de annál szembeszökőbb a más felekezeti lelkészek szomorú sorsa, kik az ugy is szegény nép képezéséből kénytelenek tengetni életüket. Egy nagy sebet gyógyít most a képviselőház, mely már oly régen tátong a társadalom testén.

A milyen a pásztor, olyan a nyáj. Hogy tudja az a szegény pap, kinek oly csekély jövedelme van, hogy a létfenntartás igényeihez is alig elegendő a népben az Istenség nagy gondolatát és fogalmát kifejteni, hogy tudja egész lelkét a népnevelés és népboldogítás nagy eszméjének szentelni, hogy azt virágzásra segítse, ha csak az állam nem segíti eme nagy feladat keresztülvitelében. Ezt látta be a kormány, midőn a képviselőház asztalára tette le a törvényjavaslatát, mely a papok helyzetének javítását célozza.

A protestáns lelkészek eddig összes jövedelmöket a nép szokásos adózásából merítették, mely a szerint alakult, hogy milyen volt a termés; — ha a jég elverte a határt, a pap hiába hirdette a megszabadulás eszméjét, mikor ő maga is sanyaru sorsra volt kárthatatva, melyből nem szabadulhatott. Lelkében feltámadt a hiába való küzdés fogalma, összetörte benne az egyensúlyt

és a nagy nyáj, mely épen a szükség pillanatában szorult volna a pásztor buzditó szavára, tanácstalanul állt. Képezni még is kellett, bárhonnan is és ez elkeserítve a hívőket, felekezeti nélkülivé, majd később szocialistákká lettek; — azt hitték így megszabadulnak a fizetés alól s kiszakadtak az egyház kebléből.

A vallás az, mi a népet kölcsönös becsülésre, szeretetre tanítja és összetartja, a vallás az, mely óvja a bűntől s mely megőrzi a lelki tisztaságot, s valjon milyen lenne ez, ha annak hirdetője, az Isten szolgálja anyagi gondokkal küzködik. Az intelligens embereket a műveltség tartja össze, de a népnek a vallás az, mi kifejti bennök azt az érzetet, hogy tiszteld felebarátodat!

Méltányos, illő hát, hogy ez a nagy kérdés megoldás elé kerüljön. Nevezzék szavazat vásárnak, vesztegetésnek, az mégis csak egy nagy humanus intézkedés, mely hálánkat érdemli meg. A kik elítélik, azok nem ismerik a szegény lelkészek életét vagy nem hordozzák szívóken azoknak sorsát. Ki akadályt gördít e szépen indult kerék elé, vét az egész emberiség ellen.

Ha végig nézzük azt a szomorú statisztikát, a mely azt mutatja, hogy az egyház szolgáinak száma mily ijesztő módon csökken, arra a tapasztalatra jutunk, hogy az addig kedvelt papi pályát kerülik, óvakodnak tőle, mert egész életüket az örökös nélkülözésnek kitenni nem akarják. De ha az állam kezébe veszi ilyenképpen az ők sorsukat, a papi élet dicső kultusza ismét visszatér s az egyház újra virágzásnak indul.

Örömmel üdvözlí valamennyi egyház az új törvényjavaslatot, melynek minél előbb törvényre

való emelkedését mindannyian esdve várják. Valóságos Messiás lesz ez, mely kiszabadítja az örökös nélkülözés bénító keze alól. — A mit az egyházak kapnak a kormánytól azt az egész nemzet kapja, mert csak nemzeti hivatást tölt be, mikor a népet vissza vezeti az Isten kezéhez az által, hogy a pásztoroknak nyugalmas életet teremtet. Nem kell ezentul a létfenntartással küzdeni, életök minden pillanatát az egyháznak szentelhetik; — minden idejüket a népnevelésre fordíthatják.

Azon téves eszmék, melyek a nép között kifejtettek, csakhamar oda lesznek a papok buzgó nevelése alatt. Szocializmus és kommunizmus, mint rosz álom lesz tova, helyet adva a kölcsönös szeretet s buzgólkodó üdvös szorgalomnak. Az egyháznak így nemes tagjai lesznek valamennyien — az egyház tagja pedig a Haza szolgálja is egyszersmind.

Hálával elteltlen kell üdvözlőnünk Wlassics minisztert, ki meglátta az égető sebet, melyre a gyógyírt oly hamar meghozta. Jóltevő kezének munkáját az egyházzal együtt az egész nemzet hálásan fogadja.

A dicső május, mely életet lehel mindenbe s mely a virágot gyümölcse, a bimbót rózsává fakasztja, nem hozhatott szebb és gazdagabb ajándékot, mint ezt, melylyel új életet nyer papjaink helyzete. A megsemmisülés, elenyésztés homályából ki vannak emelve, gondtalan munkálkodhatnak az Isten nevében.

Belföld.

Az udvar Budapesten. E hónap közepén ismét pezsgő élet lesz a budai királyi várban. Az udvar ugyanis hosszabb tartózkodásra Budapestre érkezik. Az eddigi megállapodások szerint ő felsége a király

A marsall most billiárdozik.

Rajz: **Daudet Alfonzról.**

Két nap óta tart a csatározás s egész éjjel nyakig csakumpakkban, szabad ég alatt kell hálai. A katonák halálosan fáradtak. Rádásul most még három órahosszant lábhoz tett fegyverrel kell az országúton a pocsolyákban s a mezők puhult földjén álldogálniok.

A fáradalmaktól elcsigázva, átvirrasztott éjektől kimerülve, szorosan egymáshoz simulnak átázott egyenruhájukban, hogy egymás testétől egy kis meleget kapva, állani birjanak. Nehányan egymás borjújára támaszkodva, el elszundikálnak egy perczre s az álomittas, lötytyedt arcok kimerültségről s még inkább a nélkülözésekről tanuskodnak. Eső és sár bőven, de tüzről, levestől szó sincs, nyomott, szürke ólomlevegő, körül pedig mindenütt az ellenség. Irtozatos.

Mi lesz itt, minek nézünk még eléje?

Az erdő felé szegzett ágyuk valamire várnak. A golyószórók rejtekben folyton a távolba tátogatnak. Minden várható támadásra mutat. Mért nem támadunk mi? Mire várunk?

Parancsra, de azt nem küld a főhadiszállás.

De a főparancsnokság nincs is messze. Abban a XIII. Lajos korabeli szép kéjkastélyban van. Esőverte piros téglái a domb félmagasságáig villognak elő a gazdasági épületek közül. Igazi hercegi lakás,

mely méltó arra, hogy Franciaország egyik marsalljának főhadiszállása legyen. A széles árkon és kőkerítésen túl zöld pázsit nyulik föl a széles kocsi-feljáróig. Tul rajta, a kastély hátsó fővonalára faszorok támaszkodnak, közöttük hattyuval népesített tükörsima tó. Tágas tyukászat pagodaszerű épületéből kihallszik a pávák rikító kiabálása; aranyfáczánok suhognak a levegőben és bukfenczet hánynak. A főparancsnok zászlaja védőleg terül a rét minden virágcsája fölé, van valami megragadó abban, hogy ily közel a csatatérhez oly teljesen zavartalan kényelem honolhat, mely mindennek tökéletes rendjében, az épületek egyenességében s a minden uton és bejáraton uralkodó mély csendben nyilvánul.

Az az eső, mely alant az utat kátyus, pocsolyás, járhatlan földdé változtatja át, itt csak előkelő, főúri permeteg, mely a téglák pirosságát, a pázsit zöldjét csak élénkebbé teszi, a narancsleveleket s a hattyuk tollazatát fölfrissíti. Itt minden csendes békében ragyog és fénylik. Valóban, azon zászló nélkül, mely ott a háztetőn lobog, senki se gondolna arra, hogy itt főhadiszállás van. A lovak az istállókban pihegnek. Itt-ott látunk csak tisztogató készülékeket hordó egyes embereket, kényelmes egyenruhában lézengő küldönczöket, kik a konyha körül settenkednek vagy egy vörösnadrágos kertészt, ki egyenesre gereblyézi a fővényt.

Az étteremben, melynek ablakai széles feljáróra nyílnak, a félig leszedett asztal, a dugónélküli pa-

laczok, az üres, használt nedves poharak és összegyűrt asztalkendők, az ételmaradékok, az épp most bevégezett ebédre regélnek. A szomszédos szobából hangos beszéd harsog ki. Kaczagás, guruló billárd golyók zaja, kocintgatás. A marsall épp most játsza billiárdpartieját s ezért kell a seregnek a parancsra várakoznia. Ha a marsall megkezdte játszóját, akkor akár az ég leszakadhat tőle, azt be kell fejeznie.

Ah, a billiárd!

Ez a nagyvezér gyöngé oldala. Ime ott áll, oly komolyan, mintha ütközetet vezetne, teljes egyenruhában, melle tele érdemejeivel, szeme lángol, arca biborvörös az ebédetől, játéktól és a grogtól. A segédtisztek tisztességtudással, de szolgálatkészen állanak mögötte s alig tudnak hova lenni bámulatukban, ha a marsall egy lökést tett. Ha a marsall lökött, rögtön jegyzi mindegyik; ha inni akar, mindegyik rohan a grogért. Csakugy villognak és lobognak a vállrojtok és tollforgók, csakugy kopognak a rendelkeztek és a kemény vállzsínörök; s ha a parkra és diszudvarra néző magas, táblázott termet egészében nézzük, azokkal a betanult mosolyokkal, az udvaroncok negédes meghajlásaival s az új egyenruhák aranyhimzéseit, azt hisszük, Compiégneben vagyunk őszi udvari ünnepélyen; valóban jól esik ezeket látnunk a sok sáros bakaköpenyeg után, melyeknek bennlakói az országúton vaczognak a hidegtől s a kifogyhatlan esőben szomoruan sötét csoportokat képeznek.

május 9-én jön a fővárosba. A király itt időzése alatt több ízben csapatszemlét fog tartani, amelyre már nagyban készülődnek a budapesti helyőrség katonái.

A kvóta. A magyar kvóta-bizottság e heti üléséből ultimátumot intézett az osztrák bizottsághoz s Falk Miksa, a magyar bizottság elnöke már elkészítette jelentését, s azt újabb ülés tartása nélkül elküldi. Az üzenet nem foglalkozik a kvótaarány meritumával, pusztán egy deklarációból és egy kérdésből áll: a bizottság ama kijelentéséből, hogy ragaszkodik az előző magyar kvóta-küldöttség álláspontjához és abból a kérdésből, vajjon az osztrákok hajlandók-e ráhelyezkedni arra e számítási alapra, amelyen eddig minden alkalommal a kvóta-arányt kiszámították.

A kiegyezési törvényjavaslatokat s azok mellékleteit, nevezetesen a vámszövevény elöterjesztéshez tartozó terjedelmes kereskedelem-forgalmi statisztikai kimutatásokat tegnap osztották szét a képviselőház tagjai között. A képviselőnek lesz idejük az előterjesztések tanulmányozására, mert a viszonyok úgy alakulnak, hogy a bizottsági előkészítő tárgyalás is alkalmasint az őszre marad. Ausztriában ugyanis még a kiegyezési előterjesztések első olvasása vagyis bizottsághoz való utasítása sem történt meg s egyáltalán nem remélhetni ennek a megtörténtét május ötödikéig, a midőn ismét elnapolják a birodalmi tanács ülészeit. Enélkül pedig merőben indokolatlan dolog lenne az előterjesztéseknek a magyar országgyűlés bizottságai által való tárgyalása.

A király-hadgyakorlatok. Az idei délmagyarországi király-hadgyakorlatok, amelyek Buziás környékén lesznek, hat napig fognak tartani. Ő felsége az idén is nyáron át Ischlben fog tartózkodni, ahonnan születésnapja után Bécsbe megy. Innen szeptember 1-én Ferencz Ferdinánd és Ottó főhercegekkel egyenesen Buziásra megy, ahol az alapítványi uradalmaknak tisztviselőházában fog lakni ő felsége. Ugyanott lesz a főhadi szállás is. A hadgyakorlatok befejezte után egyenesen Bécsbe megy vissza a király.

Külföld.

A háboru. A spanyol miniszterelnök nem fogadta el az amerikai ultimátumot, s az Unió hajóhada ma már Havana előtt áll, a két állam követi megkapták útlevelüket: a háboru kitört. Hadüzenet nélkül, a verekezés formáltságainak félretevésével. És megindul a spanyol tragédia utolsó felvonása: az Amerikát felfedező Spanyolország, a régi világbiro hatalom, elveszti utolsó helyét is az új világban. A század elején még ura volt a hatalmas világrész javarésze, még valami igazság volt abban a mondásban, hogy a spanyol birodalomban sohasem nyugszik le a nap; mire most letűnik ez a küzdelmes, világokat átforgató század, a spanyol uralom Ame-

rikában megszűnik, s az a soha le nem nyugvó nap elsötétül a spanyol föld fölött.

Hadüzenet nélkül, a néppusztítás hivatalos eljárásának be nem tartásával ront egymásnak a két nép, ütközik egymásba a két különböző, egymással ellentétes fanatizmus. Már útban a hajók, s mire e sorok megjelennek, már meg is szólaltak az ágyuk. Mert a hosszú, halogató alkudozások végével a gyors cselekvés ideje következett. A fölvonulás megkezdődött, az amerikai flotta Kuba elé ment, s ott ismételni fogja az el nem fogadott ultimátumot. Ágyuszóval, a harc dühével. S a felelet is meg fog szólni; a spanyolnak drága odaát minden talpalatnyi földje, mert világdicsőségének utolsó argumentuma, meg fogja tehát védeni minden erejével, ha kell, — Madridban így fogadták — utolsó erejével.

Irodalom.

Szinművek könyve a címe dr. Boros Gábor tanár Deesen most megjelent korszerű s talán hűzgapótló könyvének. Keretében föléli 83 költő legkitűnőbb drámai termékének, azaz a világirodalom 233 szinművének folyékony és szabatos, magyaros nyelvezeten közölt, kellő áttekintést nyújtó, a cselekvény menetét és a mese szövegét világosan feltüntető tartalmát. A mű célja nem az, hogy magukat a remekműveket helyettesítse, hanem arra van hivatva, hogy az illető műrekek elolvasása után, mint segítő eszköz szerepeljen. Tekintve a dráma-irodalom terén tapasztalható nagy termékenységet és azt, hogy a megmérhetlen sokaságnál az áttekintés és az emlékeztetés való megrögzítés vajmi nehé, majdnem lehetetlen, a 233 műnek ügyes összeállítás és csoportosítása könnyen felelevenítheti azt, a mi esetleg már feledésbe ment. — A mű 202 lapra terjed és ára 2 korona 40 fillér.

Uj városházat!

Mult számunkban említettük, hogy birtokában vagyunk az 1896. november 2-án kelt és elvileg elfogadott költségvetési előirányzatnak, mely a már több év óta vajdud és a város előmenetelét úgy jövedelem, mint közegészség és építészeti szempontból nagyban emelő városháza építés és közvágóhid létesítésének kérdését kölcsönnel fedezéssel teljesen megoldja és pedig úgy, hogy egy felveendő kölcsönnel a városnak eddig fennálló adóssága is conver-táltatvának. A határozat így szól:

Határozat.

I. Convertáltassék:

1. A magyar földhitel intézetnél fennálló tartozás	15625 —
2. A nagyszombi általános takarékpénztárnál	23226-68
3. A m. kir. központi állampénzt. a reáliskolára	3000 —
A Mária Valéria gyermekért építési költs.	14000 —
Összesen	55851-68

II. Építtessék föl:

1. A vágóhid, terv, költségvetés szerint	33831-37
2. A városháza, tanácsi, rendőrségi férőhelyekkel, 4 bolt, 1 kávéház, 1 tanácskozási terem és egy állandó bál és színházi helyiséggel s annak felszerelésével együtt, és erre irányoztassék elő most	144561-44 1/2
Összesen	178392 81 1/2

III. Kölcsön vétessék föl:

250.000 forint, bármely nyújtandó hitelintézetből 50 évi 6% törlesztéses kamat fizetéssel mivel:	
a) convertálandó adósságunk van	55851-68
b) beépítendő összegre van szükség	178392-81 1/2
c) a kölcsön felvételével jár 4% árfolyam veszteség	10000 —
d) a felvett összeg első felévi részlete levon. tesz	7500 —
Összesen	251744-49 1/2

Ezen összeg fedezésére tehát szolgálna:	
a) a felveendő 250000 frt kölcsön	251744-49 1/2
b) a rendes költségvetés 1744 40 1/2 fölőlség	

Fölőlség avagy hiány —

Mérleg.

I. Fedezeti szakasz az előirányzat szerint	92991-57 1/2
II. Szükségleti szakasz az előli javaslatok szer.	342991-57 1/2
III. Kölcsönnel fedezendő a fent javasolt módon	250000 —
IV. A felveendő 250000 frtnak 6% kamata 15000 frt.	
a) Erre kivetendő lenne 32055-68 egyenes adó után — bele nem értve a IV. osztályu kereseti adót és az általános jövedelmi pótdadókat — 35%.	
pótdadó, mi kiteszen 32055 68 — 35	11219-48 49/100
b) A költségvetésben kiadási szakasz B) Rendkívüli kiadások című 1. tétele alatti 1250 78	3810-78
3. „ 2560 —	

Ez teszen összesen 15030-26 mi a felveendő kölcsön törlesztését fedezendi. Megjegyezni kívánjuk azt, hogy ha ezen célba vett kölcsönfelvétel fogantatosittatik és az építkezések kivitetnek — az épületek használatba vételével ezen 35%-os pótdadóra szükség nem lesz, mert a vágóhid a levágott barmok után bejövődemezz egy év alatt 3266-53 A városháza négy bolt és egy kávéházzal és egy színházi nagyteremmel, lakbér megszüntetéssel 3200 — A konvertálandó adósságok törleszt. fordítandó 4960-78 Összesen 11427-31 mit szembe téve a törlesztési 15000 frt összeggel, mutatkoznék fedezetlen hiány 3572 69 Kelt Székely-Udvarhelyen, 1896. évi november hó 2-án. Gálffy Endre, Kassay F. Ignác, v. főjegyző. polgármester.

Ujdonságok.

A polgármester lemondása. A polgármesteri szék üres. Tizenhat éven keresztül volt érdemes tulajdonosa Kassay F. Ignác nyugdíjaztatási kérése jögerőre emelkedett, s a mult hó 22-én tartott képviselőtestületi közgyűléshez bucsulevelet intézett, melyet akkor Dr. Solymossy Lajos indítványára jegyzőkönyvbe foglaltak, s azt úgy az eredeti levél, valamint az indítványozó beszéde kíséretében a székétől megváltó polgármesterrel jegyzőkönyvi kivonatban közölték. És mit mondjunk most mi ő róla, a midőn 50 évi, a közügyek terén sikerdus munkálkodása után jól megérdemlett nyugalomba vonul? Valóban érdemekben gazdag mult munkássága mosolyg felé!

A marsall ellenfele egy kis peczkes, befűzött, bodorított fejű, világos kesztyűs vezérkari kapitány. Remek játszó, oly billiárdozó, hogy Franciaország összes marsalljait leverné; de ért ahhoz, miként kell tisztelettudó távolságban maradnia főlebbvalója mögött; iparkodik, hogy valahogy ne nyerjen, de van annyi tapintata, hogy gyorsan nem vereti magát Az ilyen aztán a reményt nyújtó tiszt, ebből lesz valami.

Vigyázzon, fiatalember, szedje össze magát. A marsallnak tizenöt pontja van már, önnek meg csak tíz. Arról lehet csak szó, hogy az egész játszmát ebben a viszonyban csinálják végig s ez esetben ön többet tett előléptetésére, mint hogyha künn az esőben álldogálna a többi között, bepiszkolva takaros egyenruháját, aranyzsinórzatát s a még mindig nem jövő parancsra várakozva.

Igazán érdekes játszma. A golyók röpülnek, érintik egymást, keverednek. A dákók koppannak, a zöld posztó kezd melegedni. Ebben a pillanatban ágyu villanása látszik a láthatáron, mély dördülés rázza meg az ablaktáblákat. A bennlevők megrezzennek, nyugtalanul tekintenek egymásra. De a marsall mit sem látott, mit sem hallott: a billiárdra hajolva éppen egy nagyszerű „rekuzét“ akar végezni; ezekben igazi mester.

Uj villanás, aztán meg uj. Az ágyulövések mind sűrűbbekké válnak. A segédtsztek az ablakhoz sietnek. Csak nem támadnak a poroszok?!

— Hadd támadjanak! — szól a marsall és krétáz. „Önön a sor, kapitány ur!”

A vezérkar magánkívül van elragadtatásában.

Elbujhatik Turenne, ki ágyutalpon aludt az ütközet alatt, e nagy hadvezér mellett, ki az ütközet perceiben oly ércnyugalommal áll billiárdasztala mellett. Ezalatt a zaj mind hevesebb lesz. Az ágyudörgekre a golyószórók ropogása következik, a sortűzek recscsenése. Feketeszegélyű vérpiros gőz száll pázsitra, az egész park mintha lángban állana. A felriadt pávák és fázának aggályosan kiabálnak rostelluk mögött; az arab paripák löporszagot éreznek s ágaskodnak az istállóknban. A főhadiszállás kezd nyugtalanodni. Sürgöny sürgönyre jó. Futárok lóhalálában érkeznek. A marsallt keresi mind.

— A marsallal nem lehet most beszélni. Mondottam már, hogy játszmájában nem szabad megzavarni őt.

— Önön a sor, kapitány ur!

A kapitány azonban szórakozott, nem csoda, hisz oly fiatal ember még! Most meg egészen elveszti fejét, elfeledi, hogy kell játszania, két sorozatot is csinál egymásután s majdnem megnyeri a játszmát. A marsall dühbe jó. Meglepetés és elszörnyedés tükröződik férfias arcán. E pillanatban végerőmegfeszítéssel röpül be egy paripa az udvarra s ott menten összerogyik. Nyakig sáros segédtsz ki-mélet nélkül félrelöki a diszört s egy ugrással a feljaron terem.

— Marsall ur! Kegyelmes ur!

Na hisz érdeme szerint fogadták. Dűhtől lihegve pirosan, mint egy harczy kakas, az ablakhoz rohan a marsall, dákóval kezében.

— Mi az? Micsoda dolog ez? Hát nem áll itt ő?

— De kegyelmes ur...!
— Jó. Rögtön; az ördögbe is, várjanak, míg nem parancsolom!

És hevesen bevágja az ablakot.
Várjanak parancsaira!

Hisz azt teszik a derék, jó fiuk. A szél esőt és golyókat csapkod arcukba. Egész zászlóaljak hullanak rakásra, míg a többi tétlenül áll, fegyverrel kezében, nem tudva, mit jelentsen e tétlenség. Parancsra várnak, pedig nem is kell arra parancs, hogy meghaljanak s így hullanak a százával a bokrok mögött, az árkokban, a nagy, csöndes kastély előtt. Még a földön is tépi őket a robbanó löveg és nyílt sebeikből Franciaország drága vére zajtalanul csörgedez... De a billiárd szobában meleg van a játszóknak. A marsall néhány ponttal előbbre van; a kis kapitány oroszláknként védi magát.

„Tizenhét, tizennyolcz, tizenkilenc!”
Alig érnek rá, hogy a számokat jegyezzék. A harc zaja mind közelebb jó. A marsall most már egyetlen pontért harcol. A robbanó lövegek már a parkba hullanak. Egyik épen a halastó közepén robban szét, a víztükröt eltalálta; egy hattyu rémülten szökken a park felé, piros vére festi be borzalt tollát. Ez volt az utolsó ágyulövés.

Most hirtelen csönd lesz! Csak az eső csepereg halkan a park fái végig, a domblejő alatt tompa dübörgés hallszik, az átlágyult utakon a gyorsan toványargáló sereg dobogása. A sereg szétbomolva fut mindenfelé — a marsall megnyerte billiárd játszmáját.

Francziából: K. G.

A szabadságharcz lezajlása után 1850-től kezdve szolgálta városunkat, mint jegyző, rendőrkapitány, tiszti-főügyész, több éven keresztül mint országgyűlési képviselő, s 16 éven keresztül, mint polgármester.

Polgármestersége alatt a város kulturcélokra több mint 200,000 frtot áldozott, s ő alatta épültek fel városunk összes nagyobb épületei, s az új városház, vágóhid, sétatér, járda felépítése, illetve lerakása határozottan a végefelé közeledik, s mindez ideig a közönség egy krajczár pótaóval sem terhel-tetett.

Ennyi dicsőséges munka után mi is, mint vármegyénk minden embere azt kívánjuk, hogy még sok, sok éven keresztül maradjon közöttünk, hogy élvezhessük igaz magyar szeretetét.

És úgy is lesz. Munkához hozzá szokott lelke nem tud megválni ezután sem attól, — s mint értesülünk — magát az ügyvédek lajstromába újra felvétetni elhatározta.

Kinevezés. Vármegyénk főispánja, hallerkeői gróf *Haller János*, *Kondor Géza* nagykanizsai állatorvos gyakornokot az udvarhelyi járás állatorvosává kinevezte.

Sétahangverseny és majális. A székelyudvarhelyi ev. ref. kollegiumnak 14-én lesz a minden évben megtartani szokott majálisa, csakhogy most sétahangverseny fogja azt megelőzni. A hangverseny a kollegium kert fedett helyiségében lesz s d. u. 4 órakor kezdődik, melynek lejárta után táncmulatság következik. A műsor a következő: 1. Rossini: „Szevillai borbély“ cz. nyitány. Előadja az ifjúsági zenekar. 5. Harrach: „Népdalegyveleg.“ Énekli az ifjúsági vegyeskar. 3. Herold F.: Egyveleg a „Zampa“ cz. operából. Előadja az ifjúsági zenekar. 4. Schumann: „Élj őseink hazája.“ Énekli az ifjúsági férfikar. 5. Beriot: Fantaisie ou Scène de Ballett. Hegedűn előadja László Jenő VIII. o. t., zongorán kíséri Morascher Hugó zenetanár. 6. Népdalegyveleg. Előadja az ifjúsági zenekar. 7. Goll J.: „Rákóczi induló.“ énekli az ifjúsági énekkar. — Belépti díj személyenként 1 frt, tanulójegye 50 kr. A mulatságot az ifjúság *Ravasz Árpád* tanár felügyelete alatt rendezi, míg a hangverseny *Morascher Hugó* zenetanár vezetése mellett történik. A meghívók a mai napon lettek kibocsátva.

Nansen Budapesten. *Nansen*, a híres északsarki utazó Moszkvában felolvasó köruton van. Nemsokára a budapesti közönség is meghallgathatja a híres utazót. *Nansen* ugyanis — mint értesülünk — e hó első felében a magyar fővárosba megy és ott a földrajzi társaságban tart felolvasást északsarki utjáról.

Helyettes polgármester. Tegnap délelőtt 9 órára a városház tanácstermébe hívta össze *Jakab Gyula* alispán a v. képviselőtestületi tagokat, a polgármesteri állás helyettesítésének eszközzésére, melyre egyhangulag *Demeter Dénes* I. tanácsost jelölték s egyben a pályázatot kihirdetni elhatározták.

Majláth Károly Gusztár gróf erdélyi püspök e hó 22-én a bérmálási szentségek kiszolgáltatásáért városunkba érkezett és az nap szenteli föl *Tréfán D. Leonárd* ferenczrendi végzett theologust, ki első szent miseáldozatát a ferenczrendiek templomában fogja bemutatni. A bérmálás szentségét 23-án városunkban, 25-én pedig Zetelakán szolgáltatja ki a püspök a hívőknek. Innen Csik-Somlyóra megy, résztveendő annak országos hírű bucsujában. Valószínű, hogy a püspök Csikmegyében is bérmakörutát fog tenni. Városunkban nagyban készülnek fogadására.

Kamarai közgyűlés. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tegnap délután tartotta *Tauszik B. Hugó* kir. tanácsos elnökle mellett teljes ülését, melyen a 14 pontu tárgysorozat rendén több igen fontos ügy nyert elintézését.

Csángók betelepítése. Szép idea megvalósításával foglalkozik most gr. *Majláth* püspök, mint az E—k jelenti. A bukovinai szegény katolikus csángók családjaikat szándékozik betelepíteni Erdélybe s a családok közül Gyulafehérvárra is akar hozatni nehányat. A nemes terv megvalósulását szívből óhajtjuk. Csakhogy az E—k nem egészen igazat beszél, mert a püspök ur csak egyháziilag akarja a csángókat Erdélyhez csatolni, a kikhez ki is küldte már *Sebestyén Antalt*. Gr. *Zichy Nándorné* pedig Istensegits csángói templomának fölszerelésére értékes, szép egyházi ruhákat küldött. Érdemes püspökünk az iskoláikról is gondoskodni fog.

Uj tiszti ügyész. A város képviselőtestülete által a mult hó 22. és 23-án tartott rendes közgyűlésén — mint azt már mult számunkban is említettük — dr. *Válcik Ferencz* h. tisztiügyész ez állásáról

leköszönt s helyébe ugyanakkor *Márton János* ügyvéd lett megválasztva.

Tornaverseny. A székelyudvarhelyi m. kir. áll. főreáliskola huszonöt növendéke *Nosz Gusztáv* tanár vezetése mellett, az e hó 25-én Szathmáron megtartandó kerületi tornaversenyen részt vesz s nagyon valószínű — mint azt az eddig elért eredmények is mutatják — hogy onnan győzelemmel térnek vissza. Az oda és visszautazás, valamint az ott időzés öt napot vesz igénybe.

Ügyvédi kamara. A marosvásárhelyi ügyvédi kamara *Jánosi Gyula* ny. táblabíró, Székely-Udvarhely székhelylyel az ügyvédek névjegyzékébe felvette.

Színészek városunkban. *Csóka Sándor* jól szervezett, *hatvan tagból álló* színtársulatával e hó közepe táján városunkba érkezik. A társulat most Déván működik, hol — mint értesülünk — precziz, szabatos előadásaival teljesen megnyerte a nagyközönség osztatlan tetszését. Utolsó előadása ott 9-én lesz, a mikor Troubadour opera kerül színpadra. Kiadóhivatalunk bérleti előjegyzéseket már most elfogad s egyben felhívja a szállásadókat jelentkezésre.

Vén bakancsos és fia a huszár. Mükedvelők-ből alakult társaság — mint mult számunkban is már említettük — ma 1-én, az iparoskör nagytermében, részben az udvarhelymegyei muzeum, részben az Iparos kör jávára előadja *Szigethy A vén bakancsos és fia a huszár* 3 felvonásos népszínművét ilyen nagyobb szerepbeosztással: Veres, korcsmáros Szeles Antal; Ilona, Friczi, gyermekei Szabó Farkasné és Wallinger I.; Hangos, kántor Harkányi M.; Lidi, leánya Kecskés Ilona; Sugár Mihály, S. Tóth A.; Laczi fla Sós M.; Huszár, őrmester Hettás G.; Talléros, káplár Soha A. — Az előadást táncmulatság fogja követni s kezdete este 8 órakor lesz.

Tűz és öngyilkosság. Hét szegénysorsu földmives csüre és istállója égett le — mint levelezőnk írja — mult hó 25-én Homoród-Almásan. A tűz a késő délutáni órákban tört ki s csak a szélcsendnek lehet köszönni, hogy nagyobb szerencsétlenség nem történt. Véletlenségből éppen a községben időző csendőrök a vizsgálatot megindították s egy *Misi* Rózi nevű, több ízben büntetett egyént, kire a gyanu irányult, letartóztatták, ki alig maradt magára a község börtönében, az ajtószarkára keszkenőjével *felakasztotta* magát. — A tűzkár több ezer forint-ra megy, miből valami kevés volt biztosítva.

Fogfájás ellen. Alig van ember, ki a fogfájást tapasztalásból ne ismerné és ellene különféle szereket ki ne próbált volna. Nagyon egyszerű és biztos módja a fogfájás megszüntetésének a következő, melyet még kevesen ismernek: A fájós fog felén levő fül mögötti csontra egy csöpp hideg vizet kell tenni és addig hagyni ott, míg magától beszárad. Ezt ismételni kell reggel, délben, este, körülbelül öt napig és az ember ilyen módon a fogfájástól a legtöbb esetben évekre megszabadul.

A zenélő kút historiája. Maros-Vásárhely, a székelyek fővárosa arról nevezetes, hogy a főtéren olyan kutja van, a melyben zeneszerkezet állandóan zenélt. A kutat még a 40-es években *Bodor János* kutmester csinálta és abba olyan szerkezetet helyezett el, melyet a kiömlő víz hajtott és állandóan éjjel-nappal játszott a legszebb régi nótákat, indulókat, népdalokat. *Bodor János*, a ki valóságos ezermester hírében állott, a bankócsinálással is foglalkozott. A bankóprést ajtajának küszöbe alá helyezte el és a ki hozzá ment, az csinálta a bankókat, mert mikor a küszöpre lépett, a bankóprés mozgásba jött és a kész bankó a pinczébe hullott. Végre is egy rokona feljelentette és így börtönbe került. A börtönben azonban négy cseresznyemagból oly gyönyörű fülönfüggőket készített a királynénak, hogy közbenjárására elengedték további büntetését. Mikor kiszabadult, határozta el magát arra, hogy szülőföldjét Marosvásárhelyt oly nevezetessé fogja tenni, hogy csudájára járnak messze vidékről is. Ekkor csinálta meg a híres kutat. Időközben azonban bankócsinálásért ismét börtönbe került. Miután látta, hogy most már nincsen szabadulás, arra kérte bírót, hogy még egyszer elmeessen a zenélő kuthoz s bucsút vegyen művétől. Ezt a kérését teljesítették is. *Bodor* szállt a kutba, kivett egy csavart a szerkezetből s azóta nem zenél a kut.

Nyugdíjazás. A báró *Gammera* Oszkár, Székely-Keresztur járás főszolgabírója ellen folytatott fegyelmi eljárás a mult hét folyamán a főszolgabíró 300 frt pénzbüntetésével befejezést nyert. A főszolgabíró már korábban beadta volt nyugdíjazása iránti kérését, a mi most a fegyelmi lejárta után teljesítve is lett.

Kitüntetett magkereskedő. Szép kitüntetés érte a magyar kereskedővilág legkiválóbb tagjainak egyikét: *Mauthner Ödön* magkereskedőt, a ki rendkívüli iparkodásával és üzleti szolidaritásával világhírt szerzett a magyar magvagnak és a magyar kereskedelmet oly magaslatra emelte, hogy nemcsak kiállja a versenyt a külfölddel, hanem azt nem egy tekintetben felül is mulja. *Mauthner Ödönt* az orosz császár kitüntette a Szent Anna-rend III. oszt. rendjével, ama érdemeinek megjutalmazásául, a melyeket *Mauthner* a pétervári kertészeti kiállításon szerzett.

Második magyar királyi osztálysorsjáték. Az előttünk fekvő sorsolási tervezet szerint a második osztálysorsjáték első osztályának huzása május hó 11. és 12-én lesz és tisztelt olvasóinkat különösen figyelmeztetjük a Török A. és Tsa budapesti cég hirdetésére. Ezen általunk ismert céget azért ajánljuk, mert ez szigorúan pontos és vevőit legjobban szolgálja ki. Ugy látszik, hogy *Fortuna* különös kegyével árasztotta el e céget, mert értesülésünk szerint az első sorsjáték alkalmával mintegy háromnegyed millió korona nyereséget fizetett ki vevőinek. A nyeremények száma, valamint a sorsjegyek árai az I. osztályhoz — és pedig egy egész 6 frt, egy fél 3 frt, egy negyed 1 frt 50 kr, egy nyolczad 75 kr — ugyanazok maradnak a második sorsjátéknál is. Aki tehát a szerencsének kezét akar nyújtani, forduljon bizalommal Török A. és Tsa főelárusítókhöz Budapesten.

Közönség köréből.

Elszámolás. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara által indított mozgalom alapján iparfejlesztő bizottságunk nevében 125—1897. sz. alatt, a székely iparos ifjak segélyezése céljából adakozásra felhívásokat bocsátottam volt ki.

Ezen felhívás eredményében: 1. Gálffy Kálmán h. főszolgabíró gyűjtőívén 23 frt 90 kr, 2. Helybeli mészáros ipartársulat gyűjtőívén 11 frt, 3. Gáspár József mészáros ipartársulati elnök által 1 frt, 4. Helybeli kalapos ipartársulat gyűjtőívén 90 kr, 5. Dávid Gergely kovács ipartársulati elnök gyűjtőívén 4 frt 30 kr, 6. Benedek Imre főszolgabíró gyűjtőívén 24 frt 20 kr, 7. Helybeli hitelszövetkezet által adott 5 frt, 8. Helybeli polgári önképzőkör által adott 10 frt, 9. Helybeli zálogkölcsön intézet által adott 25 frt, 10. Helybeli bőrirap szövetkezet által adott 5 frt 35 kr. 11. Daniel Gábor országgyűlési képviselő által adott 5 frt, 12. Udvarhelyvármegyei tak. pénztár által adott 5 frt, 13. László Mihály orszgyűl. képviselő gyűjtőívén 29 frt, 14. Helyi timár ipartársulat által adott 3 frt, összesen 159 frt 65 kr gyűlt és küldetett hozzám a mai napig be.

Ezen összegeket annak átvétele után, annak kezelésére vállalkozott kereskedelmi és iparkamarának Marosvásárhelyre elküldöttem.

Az adakozóknak ez uton is köszönetet mondva nagy lelkü adományozásokért; egyidejűleg arról ez uton számolok el.

Sz.-Udvarhelytt, 1898. április hó 28-án.

Gróf *Haller János*,
főispán, ip. f. b. elnök.

Szerkesztői üzenetek.

Kéziratok nem adatnak vissza. Névtelen levelekre nem válaszolunk

A rózsaszínű kalaptoll. Ily czimű történelmi regénye, mely a porosz-köszén korszakban játszik, nem üti meg a mértéket. Ellenben kis hiba, hogy olvasása közben minket meg nem ütött a — mérték.

Jámbor. A fiatal hölgyek bokkrétát szoktak a fiatal uraktól kapni és nem csokrot. A fiatal urak viszont csokrot viselnek az alluk alatt, nem pedig bokkrétát. Ez a kettő között a különbség.

Sz. 1849—1898.
tkkvi.

Hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatósága részéről közhírré tétetik, miszerint oláhfalvi „Homoródmonti takarékpénztár részvénytársaság“ végrehajtatonak néhai *Kis Dénes* hagyatéka végrehajtást szenvedő ellen 285 frt s jár. kielégítése végett ezen kir. törvényszék kerületéhez tartozó sztegyh-oláhfalvi 590. sz. tjkben foglalt 5438. hrsz. 313 frt, — 595. sz. tjkben A+ 1159. hrsz. 3 frt, — 758. tjkben A+ 5455. hrsz. 11 frt — az 1898. évi június 21-ik napjának d. e. 9 órakor Szt.-Egyh.-Oláhfalva község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek elfognak adatni.

A venni szándékozók a becárnak 10%-át készpénzben vagy ovadékképes papirban kötelesek a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverési további feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. tkkvi hatóságnál megtekinthetők.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság Sz.-Udvarhelytt, 1898. április hó 5-én.

Demény Ferencz,
kir. törvényszéki egyes bíró.

Magyar aczelárugyár részvtárs.

gyártmányai kaphatók:

Rösler és Gábor, Gyertyánffy
J. és Fiai uraknál
Székely-Udvarhely.

A "Poldiaczel"

gyártmányok egyedüli képviselője a magyar
sz. korona országában

Magyarországon egyedüli gyártói a
Holtzer Jakab és Tsa-féle
szabadalmazott különleges rugóaczelnak.

Kizárólagos gyártása

a „Lemoine"

módszer szerint előállított hordó, ütköző-, tekercs-
és csavarrugóknak mindenféle járművek számára.

Hintórugók.

Gyár, központi iroda és raktár:

Budapest

VI, kerület, külső váci-út 65. szám.

A St. Egydi reszelőgyár
magyarországi vezérképviseletéé.

Sürgőnyezim: Magyaraczel Budapest.

Szivattyukat
házi, ipari, mezőgazdasági építkezési és
egyéb nyílvános czélokra
kéz, járgány és erőhajtásra,

Tűzfecskendőket
városi, községi, gazdasági és
gyári
tűzoltóságoknak.

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő peczegődör tisztító készülékeket, utczai öntöző-kocsikat,
sárkaparókat

készít és ajánl a

A BPESTI SZIVATTYU és GÉPGYÁR R.-TÁRSASÁG
(ezelőtt VALSER FERENCZ)

BUDAPEST, VI., külső váci-út 45.

Árjegyzék és költségvetések ingyen és bérmentve.

Ván szerencsém Székelyudvarhely város és vidéke mélyen tisztelt közön-
ségének becses tudomására hozni, hogy végezve a m. kir. technológiai
iparmúzeum electro-technikai tanfolyamát, Székely-Udvarhelyen
Kossuth-utca 44. házszám alatt

electro-technika és géplakatosi műhelyt
nyitottam.

Hol is elvállalok: villamos-világítás berendezését; villámhárítók telepho-
nok és villamos-csengők felállítását; műszerek kija-
vítását, valamint az épületek vasalását, gazdasági- és varrógépek javítását és e szakmába
vágó mindenemű munkálatokat. Tájékoztató költségvetéssel készséggel szolgálok.

Teljes tisztelettel

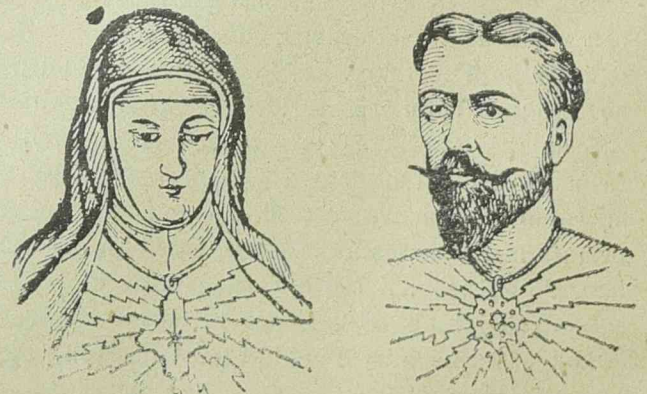
**Panajoth
Albert**

Kerekpárok
javítása
legjutányosabb
árban.

! FIGYELEM!

A legújabb javított, erősített magnetikus áramu
villamos „Volta-kereszt" az összes eddigi készít-
ményeket kétszeresen felülmúlja villamos erőben.

„Volta-kereszt"
„Volta-kettős-csillag"

Oly egyéneknek kik keresztet nem hordanak csillag alakban.
Nem lehet elege ajánlani minden embernek, hogy hordja mindig a

„VOLTA-KERESZTET"

mely az idegeket erősíti, megújítja a vert és az egész világon
összehasonlíthatatlannak elismert szer a következő betegségek-
nél: közhvény, rheuma, neuralgia, ideggyengeség, álmatlanság,
hideg kezek és lábak, hypochondria, sápkor, asthma, benuulás,
göresök, bőrbetegségek, aranyér, gyomorhajok, influenza, köh-
gés, sükettség, fülzugás, fej- és fogfájás stb. stb. Az életerő
önkéntelen elvesztése, tehetetlenség és elgyengülés a „Volta-
kereszt" folytonos viselése által gyógyíthatók.

Hölgyek és leányok a kritikus időkben csakis a Volta-keresztet
hordják, mert ez ugyszólván mindenkor csillapítja a fájdalmat.
Villamos áramlata magóv kellemetlen következményektől, amely
már oly sok fiatal életet oltott ki a kritikus időben.

Számítalan köszönő és elismerő levél áll rendelkezésre.

1 drb ára 1 frt 80 kr.

2 frt beküldésével (bélyegekből is) bérmentve. Utánvét mellet
20 krral több. Viszont elárúsítóknak megfelelő engedmény.

Valódi minőségben csak

TAUSIG J.

Budapest VIII., Csömöri-ut 32/a.

Legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000.000 Egy millió korona

Az összes 50.000 nyeremény
JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	40000
3 " "	30000
1 " "	25000
2 " "	20000
3 " "	15000
31 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
432 " "	2000
763 " "	1000
1238 " "	500
90 " "	300
31700 " "	200
3900 " "	170
4900 " "	130
50 " "	100
3900 " "	80
2900 " "	40

50,000 nyer. és jut. 13.160.000
összegben

melyek hat húzásban sorsolhatnak ki.

A második nagy magy. kir. osztálysorsjáték
nemsokára ismét megkezdődik és újból

50,000 jut **100,000**
pénznyeremény sorsjegyre,

tehát oldalt levő jegyzék szerint a sorsjegyek fele nyere-
ménnyel huzatik ki és a nyerési esély igen nagy.

Összesen tizenhárom millió 160.000 korona
kerül biztos döntésre. A legnagyobb nyeremény legszerencsé-
sebb esetben

egy millió korona

Minél előbbi megrendelésnél I-ső osztályu eredeti
sorsjegyeket a tervszerinti eredeti áron és pedig

egy egész I. osztályu sorsjegy frt 6.—

egy fél " " " " 3.—

egy negyed " " " " 1.50

egy nyolczad " " " " —.75

utánvétellel, vagy az összeg előzetes beküldése
ellenében küldünk szét. Hivatalos jegyzéket minden húzás
után megküldjük, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul ren-
delkezésre állanak. A húzások nyilvánosan történnek a magy.
kir. kormány felügyelete alatt.

Az I. osztály nyereményhúzása május hó 11. és
12-én lesz és kérjük b. megrendelését legkésőbb

május hó 11-ig (húzás napja)

közvetlenül hozzánk beküldeni

Török A. és T^{SA}

a magy. kir. szab. osztálysorsjáték

főelárúsítói

Budapest, V., Váci-körút 4A.

Rendelőlevél levágandó.

TÖRÖK A. és Tsa uraknak

BUDAPEST, Váci-körút 4/A.

Kérem nekem eredeti I.
osztálysorsjegyet a hivatalos tervezettel
együtt küldeni.

Az összeg: utánveendő
mellékelve postautalvánnyal
küldeték.
(A mely összeg az utolsó levélben tartandó.)

Pontos czím.